

ganste vist ikke udtryffeligt sige, at Domstolene ikke maa paakjende noget Spørgsmaal derom — dette kan ganste vist ikke udledes deraf —, men saa meget kan dog udledes deraf, at den ikke har villet tillægge Lovgivningsmagten en saadan Ret, da den har forfattet et Forslag om at tillægge dem en saadan Ret og ikke har villet behandle dette Spørgsmaal paa samme Maade som det tilsvarende Spørgsmaal med Hensyn til Dyrighedsmyndighedens Grændser. Denne Omstændighed kan der ikke frakjendes Betydning. — Det ærede Mindretal har misforstaaet ikke blot Ytringer, som ere komne fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds, men ogsaa Ytringer i Betænkningen. Naar det ærede Medlem, som udgjør Mindretallet, har villet se en Sigteelse mod Øiesteret deri, at der i Betænkningen staar, at Onsket om at udelukke et større Antal yngre Vælgere fra Valglisten kan tænkes at indvirke paa Afgjørelsen, saa maa jeg dertil bemærke, at der her jo slet ikke er Tale om Øiesteret, her er kun Tale om at bevæge Kommunalraadene til at følge en rigtig og ensartet Regel, og dette kan man ikke vente uden ved Lov. Det er det, hvorefter der tales, og det kan fornuftigtvis ikke gaa paa Øiesteret, i alt Fald har det ligget udenfor Flertallets Mening derved at ville rette nogen Sigteelse mod Øiesteret. Jeg havde ikke ventet at blive nødt til at give denne Forklaring, men det ærede Mindretal synes idag meget tilbøjeligt til at misforstaa. De Udtalelser, som ere komne fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds, have glædet mig meget. Naar jeg ser dem i Modsetning til de Udtalelser, som haade i Betænkningen og her i Salen ere komne fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds, tror jeg, at man maa finde den Betragtning, som er fremkommen fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds, langt solidere, langt dybere begrundet og langt mere stemmende med dansk Ret end de almindelige og tilbørlige filosofiske Betragtninger, som ere fremkomne fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds.

Judenrigsministeren (Lobjensen): Jeg skal ikke udtale mig videre angaaende det Spørgsmaal, der tidligere er blevet debatteret af ærede Medlemmer her i Salen, nemlig det, hvorvidt man ved en Lovbestemmelse som den, der her er Gjenstand for Behandling, kan give en Fortolkning af den vedkommende Bestemmelse i Grundloven. Jeg tror, at der derom er blevet sagt Alt, hvad der med Nytte kan siges. — Mit Standpunkt til denne Sag er det, at jeg i Almindelighed maa

anse det for at være lidet heldigt, at man, hver Gang man ved Anvendelsen af en Lov støder paa en Tvivl med Hensyn til et juridisk Begreb, vil søge ved en ny Lov at fastslaa, hvorledes dette juridiske Begreb herefter skal fortolkes, og jeg finder det saa meget mindre heldigt at gaa denne Vej, naar det Begreb, hvorefter der tales, er af den Besskaffenhed, at det kan fremtræde under saamange forskellige Stikfælder, at det næsten vil være umuligt ved en Definition at fastslaa det klart og bestemt for alle enkelte Tilfælde. Jeg for mit Vedkommende vil saaledes ikke kunne erkjende, at Lovforslaget, selv med den Affattelse, det vil faae gennem de Ændringsforslag, som ere stillede, virkelig er en rigtig Definition, en rigtig Bestemmelse af Begrebet „privat Ændeforhold“. De Kriterier, der efter Lovforslaget fordras, ere, at der skal foreligge en Overenskomst, som gaar ud paa saa bestemte Vilkaar, at Overholdelsen deraf kan fremvinges ad Retten Vej, eller at det kan medføre Erstatningspligt, naar Vilkaarene overtrædes. Ved at gjenne-gaa Ændeloven finder jeg imidlertid ikke, at disse Kriterier noget Sted ere forlangte, for at et privat Ændeforhold skal være tilstede. Der er, som nævnt af det ærede Uvalg i Betænkningen, en Overrettsdom, der giver mig Medhold i denne Opfattelse, idet det vil være ærede Medlemmer, som have læst Betænkningen, bekiendt, at Viborg Overrettsdom af 2den Marts forrige Aar udtryffeligt har udtalt, at man, uanset at den Vedkommende, der vilde optages paa Listen, ikke havde forbundt sig til at tjene hos sin Fader i noget bestemt Tidrum eller for visse bestemte Ydelser, maatte betragte ham som staaende i Tjenesteforhold til sin Fader og derfor ikke kunde anse ham for at være valgberettiget til Folkethinget. Vedkommende Overret har altsaa ikke anset disse bestemte faste Vilkaar om Søn og om Tiden, for hvilken Tjenesten skal være indgaaet, for at være nødvendige for at fastslaa, at et Ændeforhold skal være tilstede, og Ændeloven udtaler Intet i den Henseende. Jeg tør derfor tro, at man, idet man har villet binde Begrebet „privat Ændeforhold“ til disse to Kriterier, har set bort fra Forholdets egen indre Natur, og lagt Vægt paa ydre Forhold, som ingenlunde efter vor Lovgivning kunne anses som nødvendige Betingelser for, at man kan sige, at et privat Ændeforhold er tilstede. Jeg tror saaledes, at man gennem dette Forslag, selv rettet saaledes, som man her foreslaar, ikke har udtømt Begrebet „privat Ændeforhold“ paa en rigtig og med